

Vent de llevant

ENS HO HAVIES EXPLICAT MOLTES VEGADES, però no ens ho acabàvem de creure.

—Em vaig tirar a l'aigua, vaig fer quatre braçades i em vaig trobar amb una sirena mirant-me de cara.

—Però si tots sabem que les sirenes no existeixen. Devies anar molt gat.

Però no hi anaves, de gat. Simplement t'havies submergit i l'havies vista.

«Va ser una visió molt dolça. No notava la manca d'aire. Simplement sentia molta pau. No sé com es comunicava amb mi, però em va dir que l'alliberàs, que jo era l'escollit per estimar-la per sempre més, que només m'havia de deixar anar. Llavors la vaig mig veure. Era negra i tenia els cabells llargs i els ulls foscs de nit, però no podia distingir-li el rostre, hi havia alguna cosa que ho impedia. Tenia mig cos de peix i la resta de dona, i els cabells llargs li ocultaven els pits. No m'encaixava en cap de les descripcions clàssiques de sirenes, però us puc assegurar que és la criatura més bella que he vist mai».

Tenia les teves paraules marcades a foc al cervell. No sabia com era possible que tu, agnòstic, que sempre havies de-

mostrat una lògica extrema, creguessis en éssers mitològics, tu, tan racional i descregut, tot i que sempre havies dit que donaries qualsevol cosa per trobar un sol motiu per creure, que t'hauria agradat poder fer-ho, sentir que hi havia algú o alguna cosa superior que vetllava per nosaltres o per saber amb absoluta certesa que no n'hi havia, perquè el que era més fotut era aquella indefinició, aquell no saber mai, tan diferent de les ànsies humanes pel coneixement. Però aquesta hauria estat l'opció fàcil i no feia per nosaltres. No sabíem si hi havia criatures superiors ni inferiors, però el món era com era per la crueltat pròpia dels éssers humans i no s'hi havia de cercar altres explicacions. Els humans han de ser conseqüents amb els seus actes i, en tot cas, hauríem de creure més que una altra humanitat és possible. Per això sabies que no podies creure ni en l'existència de Déu ni en la seva inexistència, tot i que admiraves les persones que havien sabut trobar aquell consol, aquella pau.

—La vaig veure com et veig a tu ara mateix.

—Ja, però reconeix que no és normal.

—No hi va haver res de normal aquells dies.

—Ja ho sé, jo hi era, t'ho record.

Mai no t'havia vist en aquell estat. Havies organitzat el congrés de joves escriptors en només un parell de setmanes i va sortir molt bé. Et saltares el programa en nombroses ocasions, però en el jazz els moments de la improvisació són els millors i allò va ser com un concert dels grans de la música nord-americana. Tocaves música, notes, però no seguies gairebé res del que estava escrit en el pentagrama. Mai no he aclarit com se't va acudir muntar un congrés de joves escriptors. Volies fonamentar la trobada entre els conradors de paraules de tot el país i a partir d'aquesta idea vares arri-

bar a convèncer fins i tot qui no estava d'acord amb aquest propòsit. Podies ser molt pesat o molt convicent quan t'ho proposaves.

Hi havia una bona col·lecció de *freaks* en aquelles jornades. Vaig venir amb un parell d'ells des de Barcelona. En Guillem, que vestia aquells pantalons estrafolaris en extrem i que tenia un missatge enregistrat en el seu contestador automàtic amb un fragment de l'*Ulisses* de Joyce. Sempre estava en contra de quasi tot el que s'organitzava, anava d'idealista per la vida i hauria pagat i tot per publicar els seus llibres. Sempre hi ha d'haver un espècimen com aquest en cada esdeveniment que s'organitza, perquè si no no s'aconseguiria fer res. Així, un de sol acapara tot el protagonisme per bé i per mal i els altres ben contents. Na Marionna, actriu i poetessa insistent a qui tothom es volia lligar i que confonia l'acte d'escriure i la literatura amb un circ social on ella podia sortir al mig de la pista vestida amb plomes. En Joan, fill i nét d'escriptors, que semblava abocat a continuar la tradició familiar, quan per a ell l'escriptura no era res més que una activitat lúdica, no professional, un complement de les altres facetes artístiques on sí que hi posava tota la passió del món. Aquest era qui ens feia més pena de tots, perquè era bona persona, però semblava condemnat per la seva família a seguir un camí que a ell ja li estava bé, però que no l'acabava d'entusiasmar. La literatura o es fa amb passió o mai arriba a ser literatura, és només i simplement escriptura. I ell el que volia era ser una estrella de rock.

Fores feliç aquells dies, m'ho vares reconèixer en nombroses ocasions. És aquella rara felicitat que proporciona el fet que les coses surtin bé, una sensació estranya perquè tampoc no passa tantes vegades a la vida, però quan succeeix

és molt motivadora. És curiós, tenim una tendència innata a esperar el fracàs, el vessant negatiu, la resposta fallida. A poc a poc sembla com si ens haguéssim especialitzat a preparar-nos per al no, per fallar, per poder continuar tirant endavant després de la clatellada, i ens hem avesat a viure massa ràpid d'esquena a la possibilitat que les coses surtin bé. Quan et tires a la mar, completament nu davant de tots, em vares sorprendre. «Si un s'empegueix del seu cos té un problema molt seriós. Jo no ho faig per exhibir-me. Simplement tenia ganes de nedar una estona i ho he fet». L'altra gran lliçó: hedonisme aplicat, sempre, en cada moment.

Aquell dia, el del primer contacte amb la sirena negra, havíem dinat a Binissalem després de visitar la casa museu de Llorenç Villalonga. Ens hi havien tractat molt bé i vàrem poder aprendre algunes coses desconegudes d'un dels vostres escriptors més importants malgrat el seu passat conservador i el seu flirteig amb el règim franquista. De totes maneres, s'havia de jutjar l'obra i no pas la vida, tot i que a alguns de nosaltres Villalonga ens queia pitjor pel fet que *Bearn* fos una lectura obligatòria que no pel seu passat. Joan Perelló, fetillat per la bellesa d'algunes de les al·lotes més maques, va exhibir tots els seus encants de seductor. Havia interpretat l'autor de *Mort de dama* com gairebé ningú, i n'havia escrit una magnífica biografia. El poeta, però, no intentava il·lustrar els joves visitants de la casa, volia enlluernar-nos a totes. No volia despertar l'atenció dels visitants de la casa museu, sinó que volia fascinar-nos amb els seus coneixements, amb el verb precís i constant, amb la poesia justa i necessària. El poeta tornava a intentar caçar amb les arts mil·lenàries de la paraula que tants de bons resultats li donaven de tant en tant.

Aquella nit ens vares deixar a la plaça de bous de Palma. Hi havia un concert de rock. Marxares a casa a preparar la teva conferència sobre escriptors estrangers que havien viscut a Mallorca i que mai no vares arribar a pronunciar. Havies descobert que la gran majoria dels sud-americans que recalaven després a Mallorca provenien de París, la teva ciutat mite. Sé que havies estat treballant molt dur durant l'estiu per preparar aquella conferència, i que havies descobert alguns autors fonamentals gràcies a això, autors que difícilment hauries llegit si no fos per aquesta circumstància, perquè hi ha massa llibres que mai no llegirem, aquesta és una veritat inqüestionable, i el que més ràbia em fa és que llegir-ne un en concret significa deixar-ne oblidats d'altres, escollir sempre implica la tragèdia de no saber si has pres la decisió correcta.

El bany de Formentor no va ser l'únic. La nit següent vàrem acabar sortint de marxa per la platja de Palma. Hi havia una col·lecció de barets infames que jo encara no coneixia i pels quals ens vàreu passejar. Tothom es disputava la nostra presència, quan mesos abans el que volien era que no hi entràs ningú més, perquè els locals estaven estibats d'alemanys que volien sadollar en només cinc dies la set que patien durant tot l'any. Aquell imperi de la cervesa i l'alcohol a baix preu havia quedat convertit en no res i ara érem nosaltres, un grup prou gran, els que podíem jugar a seduir els propietaris amb la nostra presència.

Després vingueren els xous dins dels locals, amb n'Àngel tot maquillat convertit en la reina de la nit. I la mar sempre present, tant en la nostra passejada nocturna fins al Coliseum com en la conversa nocturna que la seguí. No era una mar en calma. Sota l'aparença exterior de serenor, estava inquieta.

Massa neons i massa rètols fluorescents amb noms d'hotels s'hi reflectien, i esperava el moment per aixecar-se i enfonsar aquells monstres colonitzadors que abocaven els residus fecals al seu interior. Merda de turistes contaminant el paradís. I els mallorquins també rebrien, per no haver sabut defensar el seu petit país.

Sortírem xops de suor de tant de ballar. Acabàrem tots a l'arena, descalços, jugant. I llavors, per segon cop, et capbuscases dins la Mediterrània, dins aquella mar que a les tres i mitja de la matinada havia decidit començar a crear onades per a la vostra diversió. No sabies què et passava. Et senties atret per la mar com si fos un imant. Cercares de nou la sirena amb desesperació. I la trobares. Ella et va tornar a demanar que l'alliberassis i que no tenguessis por, que aquella nit no us passaria res als banyistes que havíeu gosat desafiar la mar fosca. «Però no tornis a fer-ho, no sempre hi seré jo per protegir-te, i de nit la mar és encara més traïdora». Nedares ferm, amb les paraules de la sirena impregnades al cervell, però una vegada més decidires callar, no contar res de la teva segona visió d'aquell ésser que et fetillà fins al punt de deixar-ho tot. Sabies que t'hauríem pres per gat, encara que aquella nit ni tan sols havies provat la pomada.

No estaves sol en aquella nit marina i selènica. En veure el teu bany varen ser molts els que decidiren acompanyar-te. Tots del sexe masculí. A les al·lotes no ens acaba de fer el pes això de nedar en pilotes envoltades d'homes durant les nits fredes de l'octubre. En Jordi va ser qui va estar millor de tots. Ell ja t'havia acompanyat en la teva immersió a Formentor i no es va voler perdre l'ocasió de nedar de nou. Tenia vint-i-vuit anys i acabava de deixar els seus estudis de dret a manca de quatre assignatures per acabar. El seu bany va ser molt es-

pecial perquè va fer una invocació als esperits de la Mediterrània, semblava com si ell també hagués sentit la presència de la sirena, tot i que mai no vares arribar a demanar-li si era cert o no que ell també l'havia vista. Tu callares, et guardares el secret durant gairebé dos anys abans de contar-me la teva visió de la sirena negra.